

Силабус
навчальної дисципліни

**«СТОМАТОЛОГІЧНА ДОПОМОГА НАСЕЛЕННЮ
ТА ПРОФІЛАКТИЧНА МЕДИЦИНА»**

найменування дисципліни

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітньо-професійна програма	Стоматологія ортопедична
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	II СО-11
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра хірургічних дисциплін і невідкладних станів
Викладач курсу	Стеца Таміла Михайлівна - викладач II кваліфікаційної категорії
Контактна інформація викладача	E. mail: t.stetsa@lma.edu.ua Viber, Google Classroom
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 2,5 Загальна кількість годин – 75 Модулів –1 Рік підготовки –2-й Семестр –4-й Лекції –12 год. Практичні заняття – 24 год. Самостійна робота – 39 год.
Коротка анотація курсу	<p style="text-align: center;"><u>Дисципліна «Стоматологічна допомога населенню та профілактична медицина» є нормативною дисципліною з спеціальності 221 Стоматологія.</u></p> <p>Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам фахової перед вищої освіти необхідні знання для формування практичних умінь та навичок, які вони зможуть застосувати у конкретних практичних ситуаціях, для прийняття обґрунтованих рішень у фаховій діяльності та які стануть у нагоді при обміні професійним досвідом.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є організація надання кваліфікованої стоматологічної допомоги населенню України; основи загальної гігієни і профілактичної медицини; етіологія, патогенез та клінічні ознаки основних стоматологічних захворювань; основи етики та деонтології в стоматології.</p>
Мета та цілі курсу	Метою вивчення навчальної дисципліни <u>«Стоматологічна допомога населенню та профілактична медицина»</u> є: ознайомлення з етіологією, основними клі-

нічними ознаками стоматологічних захворювань, принципами, заходами та методами профілактики, основами організації стоматологічної допомоги, загальної гігієни порожнини рота.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- принципи організації та обсяг надання кваліфікованої стоматологічної допомоги населенню України;
- основи загальної гігієни і профілактичної медицини;
- етіологію, патогенез та клінічні ознаки захворювань твердих тканин зубів та їх ускладнень;
- етіологію, патогенез та клінічні ознаки захворювань пародонта та слизової оболонки порожнини рота;
- етіологію, патогенез та клінічні ознаки запальних процесів щелепно-лищевої ділянки;
- етіологію, патогенез та клінічні ознаки передракових захворювань та пухлин щелепно-лищевої ділянки;
- етіологію, патогенез та клінічні ознаки захворювань, що виникають внаслідок користування ортопедичними конструкціями;
- основи етики та деонтології у спілкуванні з пацієнтами, колегами;
- правила техніки безпеки та охорони праці під час роботи;

вміти:

- надавати рекомендації щодо індивідуальної гігієни порожнини рота;
- підтримувати санітарно-гігієнічний режим робочого місця;
- зберігати зуботехнічні матеріали відповідно до вимог;
- проводити профілактичну роботу щодо запобігання виникненню захворювань твердих тканин зубів та їх ускладнень;
- надавати рекомендації щодо профілактики захворювань пародонта та слизової оболонки порожнини рота;
- надавати рекомендації щодо профілактики запальних процесів щелепно-лищевої ділянки;
- проводити заходи щодо профілактики захворювань, які виникають внаслідок користування ортопедичними конструкціями;
- надавати рекомендації щодо профілактики передракових захворювань та пухлин щелепно-лищевої ділянки;
- проводити профілактичну роботу щодо запобігання виникненню стоматологічних захворювань;
- проводити диференціальну діагностику захворювань твердих тканин зубів та їх ускладнень;
- проводити диференціальну діагностику захворювань пародонту та слизової порожнини рота;
- проводити диференціальну діагностику запальних процесів щелепно-лищевої ділянки;
- проводити диференціальну діагностику захворювань, які виникають внаслідок користування ортопедичними конструкціями.

Програмні результати навчання

- Володіти основами знань з циклів загальної та професійної підготовки з метою розв'язування задач різного ступеня складності в процесі надання пацієнтам стоматологічної допомогив межах кваліфікації.
- Знаходити рішення при виконанні типових фахових задач, мати достатню компетентність щодо методів лікування та профілактики стоматологічних захворювань в межах кваліфікації.
- Комбінувати поєднання різних технологічних прийомів при вирішенні нетипових професійних завдань.
- Застосовувати знання та навички із циклів загальної та професійної підго-

	<p>товки при вирішенні спеціалізованих завдань.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аналізувати результати виконаної роботи, усвідомлювати персональну відповідальність за кінцевий результат. • Аргументувати висновки на кожному етапі професійної діяльності. • Брати участь у професійних лекторіях, тренінгах, обговореннях з метою поглиблення та вдосконалення професійних навичок. • Давати відповіді на проблемні питання, пов'язані з фаховою діяльністю, логічно прослідковуючи взаємозв'язки. • Проявляти інтерес до людей як до об'єктів своєї професійної діяльності. Турбуватися про здоров'я пацієнтів на етико-деонтологічних засадах. • Погоджувати з колегами плани професійної діяльності, виявляти проблеми та знаходити шляхи їх конструктивного рішення. • Демонструвати повагу до етичних принципів, проявляти позитивну професійну, соціальну та емоційну поведінку в фаховій діяльності. • Ідентифікувати, імітувати, копіювати навички в стоматологічній практиці в межах кваліфікації. • Дотримуватися стандартів професійної діяльності. Виконувати маніпуляції відповідно до алгоритмів та протоколів надання стоматологічної допомоги в межах кваліфікації. • Відпрацьовувати до автоматизму техніку стоматологічних маніпуляцій в межах кваліфікації.
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі фахової передвищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.</p> <p>Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.</p> <p>Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.</p> <p>Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.</p>

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ. Організація стоматологічної допомоги населенню України. Гігієна в закладах охорони здоров'я (ЗОЗ)	2
2.	Гігієна навколишнього середовища. Особиста гігієна, гігієна порожнини рота. Гігієна харчування	2
3.	Захворювання твердих тканин зубів. Пульпіт, періодонтит	2
4.	Захворювання пародонта та слизової оболонки порожнини рота	2
5.	Захворювання при користуванні ортопедичними конструкціями. Запальні процеси, передракові захворювання та пухлини щелепно-лицевої ділянки	2
6.	Профілактика стоматологічних захворювань	2
Разом:		12

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Організація стоматологічної допомоги населенню України. Гігієна в ЗОЗ. Гігієна навколишнього середовища. Особиста гігієна, гігієна порожнини рота. Гігієна харчування	4
2.	Захворювання твердих тканин зубів	4
3.	Пульпіт, періодонтит	4
4.	Захворювання пародонта та слизової оболонки порожнини рота	4
5.	Захворювання при користуванні ортопедичними конструкціями. Запальні процеси, передракові захворювання та пухлини щелепно-лицевої ділянки	4
6.	Модульний контроль 1. Стоматологічна допомога населенню та профілактична медицина	4
Разом:		24

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Опрацювати тему: «Страхова медицина в стоматології, перспективи її впровадження»	3
2.	Скласти таблицю методів та засобів дезінфекції відбитків, ортодонтичних та ортопедичних конструкцій.	4
3.	Скласти схему профілактики внутрішньокабінетної інфекції стоматологічної поліклініки	4
4.	Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Новітні засоби гігієни порожнини рота»	4
5.	Опрацювати тему: «Авітамінози. Причини виникнення, клінічна картина в порожнині рота пацієнта, профілактика»	3
6.	Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Комп'ютерний некроз, клінічна картина, профілактика»	4
7.	Пояснити явище травматичної оклюзії. Дати характеристику її видів, причин вини-	4

	кнення та профілактики	
8.	Охарактеризувати акриловий стоматит, його клінічну картину, причини розвитку та профілактику	3
9.	Опрацювати тему: «Пухлини слинних залоз, первинні ознаки. Значення своєчасного звернення та регулярного огляду онколога»	4
10.	Пояснити використання знімних та незнімних шинуючих конструкцій для профілактики розвитку та прогресування пародонтиту	3
11.	Підготовка до модульного контролю	3
	Разом:	39

Література для вивчення дисципліни

Основна (базова):

1. Даценко І.І. та ін. Загальна гігієна: посібник для практичних занять / За ред. І.І. Даценко. — Львів: Світ, 2001.
2. Даценко І.І., Габович Р.Д. Профілактична медицина. — К.: Здоров'я, 2004.
3. Мастеров Ю.И., Скрипникова Т.П., Семенець В.Г. Захворювання зубів і порожнини рота. — Полтава, 2002.
4. Терапевтична стоматологія: підручник; У 4 т. — Т. 1 Пропедевтика терапевтичної стоматології / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, Л.Ф. Сидельникова та ін.; за ред. А.В. Борисенка. — 2-е видання, переробл. та допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2011. — 360 с.
5. Терапевтична стоматологія: підручник; У 4 т. — Т. 2 Карієс. Пульпіт. Періодонтит. Ротовий сепсис / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.; за ред. А.В. Борисенка. — К.: ВСВ «Медицина», 2010. — 560 с.
6. Терапевтична стоматологія: підручник; У 4 т. — Том 3. Захворювання пародонта: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко та ін.; за ред. А.В. Борисенка. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 624 с. + кольор. вид.
7. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. — Том 4. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко та ін. — К.: ВСВ «Медицина», 2010. — 640 с.
8. Н. В. Головка Профілактика зубощелепних аномалій. — Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. — 272 с.: Іл.
9. Нікберг І.І., Сергета І.В., Цимбалюк Л.І. Гігієна з основами екології: підручник. — К.: Здоров'я, 2001.
10. Ципріян В.І. Гігієна харчування з основами нутріціології. — К.: Медицина, 2007.
11. Черкашин С.І. Хвороби щелепно-лицевої ділянки. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2001.

Додаткова:

1. Мізюк М.І. Гігієна: підручник. — К.: Здоров'я, 2002.
2. Бернадский Ю.И. Травматология и восстановительная хирургия челюстно-лицевой области. — К.: Здоров'я, 2001.
3. Боровский В.О. Терапевтическая стоматология. — М.: Медицина, 1989.
4. Бюлетень законодавства і юридичної практики України. Законодавство України про охорону здоров'я. — К.: Юрінком, 2000.
5. Вороненко Ю.В., Москаленко В.Ф. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000.
6. Данилевский Н.Ф. Атлас заболеваний пародонта. — К.: Здоров'я, 1989.
7. Даценко І.І. Гігієна і екологія людини: навч. посіб. — Львів: Афіша, 2000.
8. Заець Т.І., Жуковська Л.О. Профілактика стоматологічних захворювань. — Львів: Новий світ, 2000.

9. Кравец Т.П. Кальций и фтор: какой из них более для зубов ценен? // Стоматолог. — 2004. — № 10. — С. 19—23.

10. Сидельникова Л.Г., Антоненко М.Н., Ставская Д.М. Роль и перспективы образовательных программ в профилактике заболеваний пародонта // Дент Арт. — 2006. — № 3. — С. 70—73.

11. Смоляр В.І. Фізіологія та гігієна харчування. — К.: Здоров'я, 2000.

Поточний та підсумковий контроль

Поточний контроль здійснюється на кожному *практичному занятті* із обов'язковим виставленням оцінки за результатами практичної роботи, фронтального індивідуального опитування та тестового контролю.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді модульного контролю (у два етапи: тестові завдання та контроль практичних навичок), та диференційованого заліку.

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу

Лекції проводяться з використанням мультимедійних презентацій.

Практичні заняття проводяться з використанням методичних рекомендацій, ламінованих міні-таблиць, мультимедійних презентацій, робочих зошитів.

Самостійна позааудиторна робота студентів забезпечується методичними рекомендаціями та робочим зошитом для її виконання.

У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, GoogleClassroom.

Лекції та практичні заняття будуть проводитися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних.

Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsUp, Skype (за вибором академічної групи).

Необхідне обладнання

У звичайному режимі навчання вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE або GoogleClassroom.

У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

Критерії оцінювання

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою
Модуль 1									
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО				
4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре

T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1;
 САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100-бальну шкалу;
 МК - модульний контроль;
 МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;
 СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
 ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
0-89	добре	B

70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Мета й завдання стоматологічної допомоги.
2. Охорона праці в галузі.
3. Комп'ютерний некроз. Етіологія, патогенез, основні клінічні ознаки та профілактичні заходи.
4. Клиноподібний дефект. Етіологія, патогенез, основні клінічні ознаки та профілактичні заходи.
5. Гіпоплазія емалі (системна, вогнищева). Етіологія, патогенез, основні клінічні ознаки та профілактичні заходи.
6. Ендемічний флюороз. Етіологія, патогенез, основні клінічні ознаки та профілактичні заходи.
7. Ерозія твердих тканин зуба. Етіологія, патогенез, основні клінічні ознаки та профілактичні заходи.
8. Гіперестезія твердих тканин зуба. Етіологія, патогенез, основні клінічні ознаки та профілактичні заходи.
9. Етіологія карієсу зубів.
10. Карієс. Етіологія, патогенез, основні клінічні ознаки та профілактичні заходи.
11. Етіологія пульпіту.
12. Основні клінічні ознаки, принципи профілактики гострого пульпіту.
13. Основні клінічні ознаки, принципи профілактики хронічного пульпіту.
14. Основні клінічні ознаки, принципи профілактики гострого періодонтиту.
15. Основні клінічні ознаки, принципи профілактики хронічного періодонтиту.
16. Причини виникнення запалення періодонта.
17. Загальна характеристика захворювань слизової оболонки порожнини рота.
18. Причини виникнення гінгівіту.
19. Клінічні ознаки гінгівіту.
20. Загальні принципи профілактики гінгівіту.
21. Ускладнення гінгівіту.
22. Герпетичний стоматит. Причини виникнення, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики.
23. Гострий кандидозний стоматит. Причини виникнення, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики.
24. Хронічний кандидозний стоматит. Причини виникнення, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики.
25. Захворювання порожнини рота, спричинені протезами. Причини виникнення, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики.
26. Етіологія захворювань пародонта.
27. Класифікація захворювань пародонта.
28. Клінічні ознаки захворювань пародонта.
29. Причини виникнення періоститу щелеп.
30. Клінічні ознаки періоститу щелеп.
31. Абсцеси і флегмони щелепно-лищевої ділянки, основні клінічні ознаки, принципи профілактики.
32. Передрак, основні клінічні прояви.
33. Загальні основи організації стоматологічної служби.

	<p>34. Принципи диспансеризації стоматологічних хворих.</p> <p>35. Страхова медицина у стоматології, перспективи її впровадження.</p> <p>36. Методи та засоби дезінфекції відбитків, ортодонтичних та ортопедичних конструкцій при передачі їх з клініки до технічної лабораторії.</p> <p>37. Авітамінози. Причини виникнення, клінічна картина в порожнині рота пацієнта, профілактика.</p> <p>38. Новітні засоби гігієни порожнини рота.</p> <p>39. Травматична оклюзія. Види, причини виникнення. Профілактика.</p> <p>40. Профілактика внутрішньолікарняної інфекції та ВІЛ-інфекції.</p> <p>41. Акриловий стоматит. Клінічна картина. Причини розвитку. Профілактика.</p> <p>42. Пухлини слинних залоз, первинні ознаки. Значення своєчасного звернення та регулярного огляду онколога.</p> <p>43. Використання знімних та незнімних шинуючих конструкцій, для профілактики розвитку та прогресування пародонтиту.</p>
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.